

**ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН
ЦАГААНДЭЛГЭР СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ**

2025 оны 12 сарын 20 өдөр

Дугаар 58

Хараат

┌ Сумын 2024 оны төсөв батлах тухай ┐

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, 48 дүгээр зүйлийн 48.1, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1 дэх хэсгийн 64.1.2 дахь заалт, Монгол улсын 2024 оны төсвийн тухай хууль, Дундговь аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 12 сарын 04-ний өдрийн 10 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын ээлжит арван гуравдугаар хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

Нэг. Сумын 2024 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг

д/д	Орлогын нэр төрөл		
	Сумын төсвийн татварын орлого		196,220.0
1.1.1	Цалин, хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого	—	105,000.0
1.1.2	Үйл ажиллагааны орлого	—	10,900.0
1.1.3	Бууны албан татвар		720.0
1.1.4	Улсын тэмдэгтийн хураамж		1,300.0
1.1.5	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар		1,300.0
1.1.6	Малын тоо толгойн татвар		66,500.0
1.1.7	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр		4,000.0
1.1.8	Газрын төлбөр	—	5,000.0
1.1.9	хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж		1,500.0
	Сумын төсвийн татварын бус орлого		13,500.0
1.2.1.	Хүү торгууль		3,000.0
1.2.2.	Хадгаламжийн хүүгийн орлого		10,500.0
1.2.3	төсвийн орлого		
Нийт дүн			209,720.0

Хоёр. Аймгийн төсвөөс сумын төсөвт авах санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг 884,766.3 мянган төгрөгөөр

Гурав. Орон нутгийн ерөнхий орлогын урьд оны үлдэгдлийн хэмжээг 0 мянган төгрөгөөр

Дөрөв. Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэгээс сумын орон нутгийн хөгжлийн санд авах орлогын шилжүүлэгийн хэмжээг 390.272.5 мянган төгрөгөөр

Тав. Сумын 2024 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг

д/д	ТЕЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн /мянган төгрөг/
5.1	Хоршоо хөгжүүлэх сан	37,000.00
5.2	Мал хамгаалах сан	15,000.00
5.3	Засаг даргын Тамгын газарын төвлөрүүлэх орлого	2,000.00
Нийт дүн		54,000.0

Зургаа. Сумын 2024 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын урьд оны үлдэгдлийг

д/д	ТЕЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн /мянган төгрөг/
6.1	Хоршоо хөгжүүлэх сан	29,230.1
6.2	Байгаль хамгаалах сан	24,950.0
6.3	Мал хамгаалах сан	1,750.0
6.4	Орон нутгийн хөгжлийн сан	94,322.0
6.4.1	Орон нутгийн хөгжлийн сан - бусад хөтөлбөр	38,572.9
6.4.2	ОНХС-2021-2023 оны малын тоо толгойн татвар	55,750.0
Нийт дүн		150,253.0

Долоо. Сумын 2024 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг

д/д	Эх үүсвэрийн нэр төрөл	мөнгөн дүн
7.1	Сумын татварын болон татварын бус орлого	209,720.0
7.2	Аймгийн төсвөөс сумын төсөвт авах санхүүгийн дэмжлэг	884,766.3
7.3	Орон нутгийн ерөнхий орлогын үлдэгдэл	-
7.4	Сумын орон нутгийн хөгжлийн санд аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас олгох орлогын шилжүүлэг	390,272.5
7.5	ТЕЗахирагчийн харьяа байгууллагын төвлөрүүлэх орлого	54,000.0
7.6	ТЕЗахирагчийн харьяа байгууллагын урьд оны үлдэгдэл	150,253.0
НИЙТ ДҮН		1,689,011.8

Найм. Сумаас аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх татварын орлогыг **6,100.0** мянган төгрөгөөр

Ес. Сумын 2024 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг **1,689,011.8** мянган төгрөгөөр баталж төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгох

д/д	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	Зарлагын дүн /мянган төгрөг/
9.1	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга	137,770.0
9.1.1	Иргэдийн төлөөлөгчийн хурлын нарийн бичгийн дарга	137,770.0
9.2	Засаг дарга	1,563,742.8
9.2.1	Засаг даргын Тамгын газар	716,308.2
9.2.2	Хоршоо хөгжүүлэх сан	64,000.1
9.2.3	Хоршоо хөгжүүлэх сангийн үйл ажиллагааны зардал	2,230.0

9.2.4	Байгаль хамгаалах сан	25,700.0
9.2.5	Мал хамгаалах сан	16,750.0
9.2.6	Иргэдийн төлөөлөгчийн хурал ахмадын сан	-
9.2.7	Засаг даргын тамгын газрын ахмадын сан	-
9.2.8	Орон нутгийн хөгжлийн сан	551,095.4
9.2.9	Соёлын төвийн тогтмол зардал	23,855.9
9.2.10	Сургуулийн барилгын тогтмол зардал	89,376.1
9.2.11	Цэцэрлэгийн барилгын тогтмол зардал	25,430.4
9.2.12	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын тогтмол зардал	36,495.7
Нийт дүн		1,689,011.80

Арав. Сумын төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт"-ийг 1 дүгээр хавсралт

Арван нэг. Сумын тусгай сангуудын 2024 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт"-ыг 2 дугаар хавсралт

Арван хоёр. Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт"-ыг 3 дугаар хавсралт

Арван гурав. Сумаас аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг 4 дүгээр хавсралт

Арван дөрөв. Орон нутгийн төсвийн 2024 оны орлогыг бүрдүүлж, Төсвийн тухай хуулийн 40,41 дүгээр зүйлд заасан гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлж, өр авлага гаргахгүй, төсвийн хөрөнгийг баталсан хуваарь, зориулалтын дагуу зарцуулахыг сумын төсвийн ерөнхийлөн захирагч, бүх шатны төсвийн эрх захирагч нарт даалгасугай.

 ДАРГА *Т.Түмэндэлгэр* Т.ТҮМЭНДЭЛГЭР

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын
2024 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн
58. дүгээр тогтоолын нэгдүгээр
хавсралт

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр,
хөтөлбөрийн үр дүнгийн
талаарх тоо болон хэмжээний үзүүлэлт

(мянган
төгрөг)

№	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн	Үр дүнгийн чанарын болон тоо болон тоо хэмжээний шалгуур үзүүлэлт	Суурь он	Суурь түвшин	2024 оны зорилгот түвшин	Хөтөлбөрийн зарцуулах төсөв 2024.01.01	Хөтөлбөрийн зарцуулах төсөв 2024.12.25
1	Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хуралдааныг улиралд нэг удаа, иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын хороо нь хуралдааны шийдвэрийн биелэлт хангах, хуралдаан хооронд хугацаанд хурлын хороо, ажлын хэсгийн үйл ажиллагааг уялдуулах зэргээр ажиллана.	4	2023	4	4	1,962.00	1,962.00
2	Орон нутгийн төсвийн зарлагын үр ашгийг дээшлүүлж, төсвийн урсгал болон хөрөнгийн зардлын санхүүжилт, тайлагнал хяналтыг сайжруулж төсвийн хэмнэлтийн горимд шилжүүлэх хариуцлагатай байх зарчмыг хэрэгжүүлэх төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмж сайжирна.	Зарлагын үр ашгийг дээшлүүлэн Төрийн хэмнэлтийн хуулийг хэрэгжүүлнэ.	2023	95%	97%	646,417.50	646,417.50

	Багийн иргэдийн нийтийн хуралдааныг журмын дагуу зохион байгуулах, багийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулах, хариуцлагатай байх зарчмыг хэрэгжүүлэх төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмж сайжирна.	Багийн үйл ажиллагаа тогтворжиж, төрийн хэмнэлтийн болон бусад хууль журмыг хэрэгжүүлнэ.	2023	100%	100%	124,228.20	124,228.20
3	Сангийн сайдын 2021 оны 61-р тушаалаар батлагдсан Орон нутгийн нөөц хөрөнгийн захиран зарцуулах журам хэрэгжсэн байна.	Орон нутгийн нөөц хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулна.	2023	100%	100%	20,000.00	20,000.00
4	Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, ахмад настны хөгжлийг дэмжин ахмад настанд журмын дагуу дэмжлэг үзүүлсэн байна.	Ахмад настны тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 заалтыг хэрэгжүүлнэ.	2023	100%	100%	-	-
5	Сангийн сайдын 2021 оны 86-р тушаалаар батлагдсан Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам хэрэгжсэн байна.	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хийгдэж байгаа төсөл арга хэмжээг 100 хувь хэрэгжүүлнэ.	2023	85%	100%	551,628.60	551,628.60
6	Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөөг биелэлтийг хангаснаар төсвийн байгууллагуудын тогтмол болон урсгал зардлын санхүүжилтыг төвлөрүүлснээр байгууллагуудын хэвийн ажиллах нөхцлийг хангана.	Төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай хэмнэлттэй зарцуулна.	2022	100%	100%	236,628.60	236,628.60

7	Хүнс, хөдөө аж ахуйн хөнгөн үйлдвэрийн сайдын А/361 тоот тушаалаар батлагдсан оршоог хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам" хэрэгжилтийг ханган ажиллана.	А/361 журмын дагуу төслийн сонгон шалгаруулалтыг чанартай хийж төслийн зориулалт болон эргэн төлөлтөнд онцгой анхаарч ажиллана.	2022	0%	100%	66,230.10	66,230.10
8	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль болон засгийн газрын 2022 оны 02 дугаар тогтоолын дагуу байгаль хамгаалах сангийн орлогыг төлөвлөж зарцуулна	Батлагдсан төсөл хөтөлбөрийн дагуу зарцуулалтыг хийнэ	2022	100%	100%	25,700.00	25,700.00
9	Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тогтоолоор батлагдсан Мал хамгаалах сангийн журмыг баримтална.	Сангийн хөрөнгийг үр ашигтай зарцуулна.	2022	100%	100%	16,750.00	16,750.00
Нийт дүн						1,689,011.80	1,689,011.80

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн
хурлын 2024 оны 12 дугаар сарын
20-ны өдрийн 58 дүгээр
тогтоолын хоёрдугаар хавсралт
(мянган төгрөг)

1. Хоршоо хөгжүүлэх сан				2024 оны төсөв
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн			Хэрэгжих хугацаа	66,230.1
1	Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих, ажлын байр бий болгох			64,000.1
1.1	Эргэн төлөгдөх зээл	2024	2024	64,000.1
2	Бараа үйлчилгээний зардал			2,230.0
2.1	Бичиг хэргийн зардал	2024	2024	300.00
2.2	СХС-ийн зээлийн программын лицензийн төлбөр	2024	2024	100.00
2.3	Санхүүгийн программын лицензийн төлбөр	2024	2024	240.00
2.4	Шатахууны зардал	2024	2024	1,000.00
2.5	Ажлын хэсгийн ажилчдын урамшуулал	2024	2024	590.0
2. Мал хамгаалах сан				2024 оны төсөв
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн				16,750.00
1	Бараа үйлчилгээний зардал			16,750.00
1.1	Тээвэр, шатахууны зардал	2024	2024	1,250.00
1.2	Өвс тэжээл авах	2024	2024	15,000.00
1.3	Өвс тэжээл буулгаж хураах хөлс	2024	2024	500.00
3. Байгаль хамгаалах сан				2024 оны төсөв
1	Бараа үйлчилгээний зардал			25,700.00
1.1	Ан амьтны орчин сайжруулах	2024	2024	12,685.00 ✓
1.2	Бичгийн цаас	2024	2024	100.00 ✓
1.3	Принтерийн хор	2024	2024	150.00 ✓
1.4	Шонхор шувууны суудал бий болгох	2024	2024	9,000.00 ✓
1.5	Газар нөхөн сэргээх	2024	2024	167.06 ✓
1.6	Тээвэр шатахуун	2024	2024	1,750.00
1.7	Бусад	2024	2024	1,847.94 ✓

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын
2024 оны 12 дугаар сарын 20-ны
өдрийн ~~5~~ дүгээр тогтоолын
гуравдугаар хавсралт

Орон нутгийн хөгжлийн сангаар 2024 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх
хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний жагсаалт

(мянган төгрөг)

№	Хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Эхлэх- Дуусах	Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжигдэх
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт				
1.1. Төсөл хөтөлбөр, арга хэмжээ			26,814.400	26,814.400
1.1.1	Малчидад зориулсан сургалт сурталчилгаа / үлдэгдэл 30%/	2023-2024	5,750.00	5,750.00
1.1.2	Хортон мэрэгчтэй тэмцэх /үлдэгдэл 30%/	2023-2024	4,918.20	4,918.20
1.1.6	Зураг төсөв	2023-2024	16,146.20	16,146.20
2. Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт				
2.1. Төсөл хөтөлбөр, арга хэмжээ			292,032.00	292,032.00
2.1.1	Наадмын талбайн тохижуулах	2024	20,000.00	20,000.00
2.1.2	Сумын төвийн тохижилт	2024	20,000.00	20,000.00
2.1.3	Хогийн цэгийг шуух булшлах	2024	20,000.00	20,000.00
2.1.4	Соёлын төвийн тайзны хөшиг шинээр авах	2024	30,000.00	30,000.00
2.1.5	Эрсдлийн сантай болох /болзошгүй эрсдлийн үед хариу арга хэмжээ авах зардал/	2024	50,000.00	50,000.00
2.1.6	Хуучин цэцэрлэгийн барилгыг үйлчилгээний төв болгох	2024	152,032.00	152,032.00
2.2. Зураг төсөв			110,000.00	110,000.00
2.2.1	Хуучин цэцэрлэгийн барилгын	2024	60,000.00	60,000.00

	зураг төсөв			
2.2.2	Шинэ хүүхдийн цэцэрлэгийн барилгын зураг	2024	50,000.00	50,000.00
	Дүн		402,032.00	402,032.00
3. Малын тоо толгойн албан татвараас санхүүжих төсөл арга хэмжээ				
4.1	Хортон мэрэгчтэй тэмцэх	2023-2024	5,750.00	5,750.00
4.2	Өвс, тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх	2024	20,000.00	20,000.00
4.3	Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	2024	20,000.00	20,000.00
4.4	Бэлчээрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлэх	2024	10,000.00	10,000.00
	Малын тоо толгойн албан татвар -2023		55,750.00	55,750.00
4.5	Малын тоо толгойн албан татвар -2024	2024	66,500.00	66,500.00
	Малын тоо толгойн албан татварын санхүүжилт	2023-2024	122,250.00	122,250.00
	Сумын ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлгийн дүн	2023-2024	441,346.40	441,346.40
	Нийт хөрөнгө оруулалт	2023-2024	551,095.40	551,095.40
	НИЙТ ЭХ ҮҮСВЭР	2023-2024	551,095.40	551,095.40
1	2023 оны МХАТатварын үлдэгдлээс санхүүжих	2023-2024	55,750.00	55,750.00
2	2022 оны ОНХС-ийн үлдэгдэлээс санхүүжих	2023-2024	38,572.90	38,572.90
3	2024 оны МХАТатвар	2024	66,500.00	66,500.00
4	2024 онд ОНХНСангаас санхүүжих	2024	390,272.50	390,272.50

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2024 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн
58. дүгээр тогтоолын дөрөвдүгээр
хавсралт

2024 онд сумаас аймгийн төсөвт
төвлөрүүлэх орлогын хэмжээ

(мянган төгрөг)

№	Хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	2023 онд санхүүжүүлэх дүн
1. Аймгийн төвлөрсөн		6,100.00
1.1	Авто тээвэр болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	4,600.00
1.2	Авто замын хураамж /бусад /	1,000.00
1.3	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	500.00